บทที่ 4

วิเคราะห์ปัญหากฎหมายเกี่ยวกับมาตรการในการเยียวยาผู้ที่ได้รับความเสียหายจากการชุมนุมทางการเมือง

จากการที่ได้ศึกษา ประเด็นปัญหาดังที่ได้กล่าวมาในบทที่ 1นั้นจะพบว่าพระราชบัญญัติค่าตอบแทนผู้เสียหายและค่าทดแทนและค่าใช้จ่ายแก่จำเลยในคดีอาญา พ.ศ. 2544 ได้ให้ความคุ้มครองเฉพาะความเสียหายที่ได้รับจาก “ผู้เสียหาย” ที่มีสิทธิได้รับค่าตอบแทนตามพระราชบัญญัตินี้ และต้องเป็นบุคคลซึ่งได้รับความเสียหายดังต่อไปนี้

1. ความเสียหายเฉพาะที่เกี่ยวกับชีวิตหรือร่างกายหรือจิตใจ

2. ความเสียหายที่เกิดขึ้นนั้น เป็นความเสียหายอันเนื่องมาจากการกระทำผิดอาญาของผู้อื่น โดยที่ตนมิได้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดนั้น และ

3. การกระทำความผิดทางอาญาดังกล่าวจะต้องเป็นความผิดอาญาเฉพาะที่ระบุไว้ตามรายการท้ายพระราชบัญญัติค่าตอบแทนค่าเสียหายและทดแทนและค่าใช้จ่ายแก่จำเลยในคดีอาญา พ.ศ.2544 เท่านั้น ความผิดตามประมวลกฎหมายอาญาที่ระบุไว้ตามรายการพระราชบัญญัตินี้มีดังนี้

1. ความผิดเกี่ยวกับเพศ

2. ความผิดต่อชีวิต

3. ความผิดต่อร่างกาย

4. ความผิดฐานทำให้แท้งลูก

5. ความผิดฐานทอดทิ้งเด็ก คนป่วยเจ็บหรือคนชรา

ในขณะที่การชุมนุมทางการเมืองได้ก่อให้เกิดความเสียหายหลายประการ ซึ่งพระราชบัญญัติค่าตอบแทนค่าเสียหายและทดแทนและค่าใช้จ่ายแก่จำเลยในคดีอาญา พ.ศ.2544 นั้นไม่สามารถคุ้มครองความเสียหายดังกล่าวได้ทั่วถึง จึงจำเป็นจะต้องทำการวิเคราะห์เพื่อหาทางแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับการจ่ายทดแทนและค่าเสียหายจากการชุมนุมทางการเมือง ดังต่อไปนี้

ปัญหาการกำหนด มาตรการในการเยียวยาผู้ที่ได้รับความเสียหายจากการชุมนุมทางการเมืองของประเทศไทย

ตาม มาตรา 17 ในพระราชกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน พ.ศ. 2548 จะพบว่าไม่มีการนำหลักกฎหมายดังกล่าว มาพิจารณาในเรื่องของการเยียวยาความเสียหายจากเหตุการณ์ชุมนุมทางการเมืองแต่อย่างใด ในกรณีที่เจ้าหน้า ที่ใช้กำลังในการเข้าสลายการชุมนุม ซึ่งการกระทำนั้นก่อให้เกิดผลเสียหายตามมามากมาย และเป็นการกระทำที่อาจถือได้ว่าเจ้าหน้าที่ใช้อำนาจเกินที่กฎหมายกำหนดไว้ ซึ่งในมาตราดังกล่าวนี้ กำหนดไว้ว่า ไม่ตัดสิทธิผู้ได้รับความเสียหาย ที่จะเรียกร้องค่าเสียหายจากทางราชการตามกฎหมายว่าด้วยความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่

ซึ่งหลักในการเยียวยาผู้ที่ได้รับความเสียหายจากการชุมนุมทางการเมืองของประเทศไทยนั้น ยังไม่มีกฎหมายเฉพาะเจาะจงในเรื่องนี้ แม้กระทั่งกฎหมายเกี่ยวกับการชุมนุมก็ไม่มีแน่ชัด การเยียวยาผู้ที่ได้รับความเสียหายจากการชุมนุมนั้น มีแต่ มติการเยียวยาผู้ที่ได้รับความเสียหายจากการชุมนุมทางการเมืองของคณะรัฐมนตรี ในแต่ละยุคสมัย ซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้

(1) มติคณะรัฐมนตรีในการเยียวยาผู้ที่ได้รับความเสียหายจาการชุมนุมทางการเมือง (เหตุการณ์ ชุมนุมทางการเมือง 14 ตุลาคม 2516)

พบว่ารัฐบาลไม่ได้เข้ามามีบทบาทมากในเรื่องของการช่วยเหลือเยียวยาความเสียหายที่เกิดขึ้น มีกระทรวงกลาโหม กระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงสาธารณสุข และทบวงมหาวิทยาลัยของรัฐ เข้ามารับผิดชอบดูแลผู้ได้รับบาดเจ็บ ศพผู้ที่เสียชีวิตเพียงเท่านี้ ซึ่งรายละเอียดอื่น ๆ อีกมากมายที่รัฐบาลไม่ได้นำมาช่วยเหลือเยียวยาและไม่มีแยกตามกลุ่มบุคคลที่เสียหายออกมา เพราะสาเหตุที่ว่ามานี้ก็น่าจะเป็นความเห็นชอบของรัฐบาล ในยุคสมัยนี้ ที่มีความคิดเห็นเช่นนี้ เพียงแก้ไขเยียวยาความเสียหายในเบื้องต้นเท่านั้น ตามมติของคณะรัฐมนตรีดังต่อไปนี้ เช่น

มติคณะรัฐมนตรีเรื่องแต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณาจ่ายเงินชดใช้ค่าเสียหายแก่ราษฎรฯ

คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบการแต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบอัคคีภัย เนื่องจากเหตุการณ์ตุลาคม 2516 ร้องขอความช่วยเหลือจากรัฐบาลโดยให้คณะกรรมการนี้ พิจารณาให้ความช่วยเหลือตามสมควรแก่กรณี ตามที่กระทรวงมหาดไทยเสนอ (มติคณะรัฐมนตรี วันที่ 8 มกราคม 2517)

มติคณะรัฐมนตรีเรื่องกองทุนสงเคราะห์ผู้ประสบภัยเนื่องจากการเรียกร้องรัฐธรรมนูญ

คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบให้ตามที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังเสนอเกี่ยวกับการบริจาคเงินจำนวน 10 ล้านบาท สำหรับสงเคราะห์ผู้ประสบภัยเนื่องจากการเรียกร้องรัฐธรรมนูญ

โดยมอบให้มูลนิธิราชประชานุเคราะห์ไปจัดตั้งเป็นกองทุนสงเคราะห์ผู้ประสบภัย โดยให้การสงเคราะห์ทั้ง ทหาร ตำรวจ นิสิต นักศึกษาและประชาชน (มติคณะรัฐมนตรี วันที่ 22 ตุลาคม 2516)

มติคณะรัฐมนตรีเรื่องการสงเคราะห์ผู้ประสบภัยจากการจลาจล

คณะรัฐมนตรีมีมติมอบให้กระทรวงกลาโหม กระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงสาธารณสุข และทบวงมหาวิทยาลัยของรัฐ สำรองจำนวนผู้ที่ได้รับบาดเจ็บและเสียชีวิตเพื่อให้การสงเคราะห์ในด้านการรักษาพยาบาลผู้ได้รับบาดเจ็บและทำการฌาปณกิจศพผู้ที่เสียชีวิตตามที่นายกรัฐมนตรีเสนอ (มติคณะรัฐมนตรีวันที่ 16 ตุลาคม 2516)

(2) มติคณะรัฐมนตรีในการเยียวยาผู้ที่ได้รับความเสียหายจาการชุมนุมทางการเมือง (เหตุการณ์พฤษภาทมิฬ 2535)

จะพบว่ากระทรวงมหาดไทยได้เข้ามามีบทบาทในการช่วยเหลือผู้ที่ได้รับผลกระทบจากการชุมนุมในครั้งนี้ ในการพิจารณาหาทางแก้ไขความเสียหายที่เกิดขึ้น ตามความเสียหายที่มีอยู่จริง และไม่มีการแยกเยียวยาความเสียหายออกไปตามรายละเอียดของกลุ่มบุคคลที่ได้รับความเสียหาย ดังจะเห็นได้จากมติคณะรัฐมนตรีดังต่อไปนี้ เช่น

มติคณะรัฐมนตรีเรื่องการดำเนินการช่วยเหลือผู้ประสบภัยอันเนื่องมาจากเหตุชุมนุมประท้วงระหว่างวันที่ 17 ถึง 21 พฤษภาคม 2535

คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบให้กระทรวงมหาดไทย ดำเนินการช่วยเหลือผู้ประสบภัยอันเนื่องมาจากเหตุชุมนุมประท้วง ระหว่างวันที่ 17-21 พฤษภาคม 2535 ทั้งหมดทั้งผู้เสียชีวิต บาดเจ็บ พิการ ทรัพย์สินเสียหาย และบุคคลที่สูญหาย โดยมีคณะกรรมการอำนวยการช่วยเหลือผู้ประสบภัยอันเนื่องมาจากเหตุชุมนุมประท้วงระหว่างวันที่ 17-21 พฤษภาคม 2535 ประกอบด้วย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยเป็นประธานกรรมการ ปลัดกระทรวงมหาดไทย เป็นรองประธานกรรมการมีกรรมการอื่นร่วมอีก 11 คน ให้มีอำนาจหน้าที่พิจารณากำหนดแนวทางช่วยเหลือบุคคลผู้ได้รับความเสียหาย (มติคณะรัฐมนตรี วันที่ 4 สิงหาคม 2535)

(3) มติคณะรัฐมนตรีในการเยียวยาผู้ที่ได้รับความเสียหายจาการชุมนุมทางการเมือง (เหตุการณ์ 7 ตุลาคม 2551 และ เมษายน 2552)

จะพบว่าทางรัฐบาลได้มีการประเมินค่าความเสียหาย มีหลักเกณฑ์ในเรื่องของการเยียวยาความเสียหายที่เกิดขึ้น โดยให้กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ โดยกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ เป็นหน่วยงานที่ให้ความช่วยเหลือผู้ได้รับความเสียหายในรูปตัวเงิน และให้กระทรวงสาธารณสุขจัดทำโครงการเยียวยาทางด้านจิตใจแก่ผู้ได้รับความเสียหายจากเหตุการณ์ดังกล่าวด้วย ทั้งนี้ให้ใช้แหล่งเงินจากงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2552 งบกลาง รายการเงินสำรองจ่ายเพื่อกรณีฉุกเฉินหรือจำเป็น เช่น

มติคณะรัฐมนตรี เรื่อง ขอความเห็นชอบหลักเกณฑ์การให้ความช่วยเหลือผู้ได้รับความเสียหายจากเหตุการณ์ความไม่สงบเมื่อวันที่ 8-14 เมษายน 2552 และเหตุการณ์ที่เกี่ยวเนื่อง คณะรัฐมนตรีมีมติ ดังนี้

1. เห็นชอบหลักเกณฑ์การให้ความช่วยเหลือผู้ได้รับความเสียหายจากจากเหตุการณ์ความไม่สงบเมื่อวันที่ 8-14 เมษายน 2552 และเหตุการณ์ที่เกี่ยวเนื่องตามที่กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์เสนอ โดยให้ครอบคลุมถึงผู้เสียหายจากเหตุการณ์ความไม่สงบในช่วงการประชุมสุดยอดอาเซียนครั้งที่ 14 และการประชุมที่เกี่ยวข้อง ที่เมืองพัทยา จังหวัดชลบุรีด้วย

2. สำหรับงบประมาณเพื่อการให้ความช่วยเหลือดังกล่าวให้เบิกจ่ายงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2552 งบกลางรายการเงินสำรองจ่ายเพื่อกรณีฉุกเฉินหรือจำเป็น ที่เป็นเงินเหลือจ่ายจากการให้ความช่วยเหลือผู้ได้รับความเสียหายกรณีเหตุการณ์ความไม่สงบเมื่อวันที่ 7 ตุลาคม 2551 และเหตุการณ์ที่เกี่ยวเนื่อง ซึ่งได้รับอนุมัติไว้แล้วในวงเงิน 56,000,000 บาท โดยให้กระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องประสานในรายละเอียดกับสำนักงบประมาณต่อไป (มติคณะรัฐมนตรีวันที่ 17 เมษายน 2552)

(4) มติคณะรัฐมนตรีในการเยียวยาผู้ที่ได้รับความเสียหายจาการชุมนุมทางการเมือง (เหตุการณ์ชุมนุมทางการเมือง ช่วงเดือนเมษายน -พฤษภาคม 2553)

จากการศึกษาจะพบว่ารัฐบาลของนายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ ได้มีการเยียวยาความเสียหายจากการชุมนุมทางการเมืองโดยมติของคณะรัฐมนตรีให้การเยียวยาความเสียหายที่เกิดขึ้นโดยเยียวยาจากทางภาครัฐและภาคเอกชน กลุ่มที่ได้รับการเยียวยา คือ กลุ่มผู้ประกอบการค้าขายรายย่อย ผู้ประกอบธุรกิจการท่องเที่ยว กลุ่มผู้ใช้แรงงานนักเรียน หรือ นักศึกษา ประชาชนทั่วไป ผู้ได้รับบาดเจ็บหรือล้มตาย ผู้ได้รับผลกระทบจากเหตุการณ์ไฟไหม้หรือผู้ได้รับผลกระทบจากการประกาศเคอร์ฟิว ฯลฯ ซึ่งมีรายละเอียดของการเยียวยาความเสียหาย ตามมติของคณะรัฐมนตรี ดังนี้ เช่น

การให้เงินช่วยเหลือเบื้องต้น อนุมัติให้มีการจ่ายเงินช่วยเหลือผู้ประกอบการรายย่อยที่ได้รับความเสียหายโดยตรง เช่น ร้านค้า ทรัพย์สิน ถูกเพลิงไหม้ เป็นต้น เป็นเงินช่วยเหลือรายละ 50,000 บาท นอกเหนือจากการให้ความช่วยเหลือจากกรุงเทพมหานคร

การให้สำนักงานจัดการทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์พิจารณาแนวทางการจัดหาสถานที่ค้าขายให้กับผู้ที่ได้รับผลกระทบในพื้นที่ย่านราชประสงค์ สยามสแควร์ และย่านอนุสาวรีย์ชัยสมรภูมิ รวมทั้งได้มอบหมายให้กรุงเทพมหานครและกระทรวงพาณิชย์จัดหาพื้นที่เพื่อให้ผู้ประกอบการได้ค้าขายโดยเร็ว รวมถึงพิจารณาจัดกิจกรรมเพื่อกระตุ้นและส่งเสริมการค้าขาย

วงเงินกู้โดยไม่มีหลักทรัพย์ค้ำประกันของธนาคารพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมแห่งประเทศไทย (SME) วงเงินไม่เกิน 5 แสนบาท ภายใต้กรอบวงเงิน 5,000 ล้านบาท โดยมีรัฐบาลค้ำประกัน และกระทรวงการคลังร่วมกับธนาคารออมสินจะสมทบกับโครงการของธนาคารเอสเอ็มอีสำหรับวงเงินกู้ที่ไม่จำเป็นต้องมีหลักทรัพย์ค้ำประกัน วงเงิน 2.5 แสนบาท

กระทรวงแรงงานได้จัดตั้งศูนย์รับเรื่องร้องเรียนของลูกจ้างที่ได้รับผล ซึ่งมีผู้มาลงทะเบียนแล้ว 4,405 ราย โดยเป็นแรงงานที่ถูกเลิกจ้างจำนวน 142 ราย สำหรับการให้ความช่วยเหลือลูกจ้าง นายจ้างจะต้องปฏิบัติตามกฎหมายคุ้มครองแรงงานซึ่งได้กำหนดในเรื่องต่าง ๆไว้แล้วสำนักงานคณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการประกอบธุรกิจประกันภัย (คปภ.) ได้ดำเนินการแบ่งผู้เสียหายเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มที่มีประกันภัยก่อการร้าย ได้ประสานกับบริษัทประกันภัย ที่รับประกันภัยให้จ่ายชดเชยให้เร็วที่สุด และบางบริษัทได้มีการทำประกันภัยธุรกิจชะงักชะงันไว้ด้วย ซึ่งจะทำให้สามารถนำเงินชดเชยมาจ่ายค่าจ้างแรงงานได้ และกลุ่มผู้ประกอบการที่มีเฉพาะการประกันอัคคีภัยจะมีสินไหมการุนเพื่อให้ความช่วยเหลือนอกจากนี้คณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการประกอบธุรกิจประกันภัย (คปภ.) และสมาคมวิศวกรรมสถานแห่งประเทศไทยรับที่จะประเมินความเสียหายให้แก่ผู้ประกอบการเพื่อเป็นแนวทางให้แก่ผู้ประกอบการที่ต้องการขอรับความช่วยเหลือจากกระทรวงการคลังโดยมีการเสนอให้มีการเปิดบัญชีรับบริจาคผู้ที่ต้องการให้ความช่วยเหลือผู้ที่ได้รับผลกระทบจากการชุมนุมโดยให้คณะรัฐมนตรีพิจารณาจัดตั้งเป็นกองทุน ซึ่งให้สิทธิทางภาษีแก่ผู้ที่บริจาคเข้ากองทุนดังกล่าวด้วยและสำนักงานประกันสังคมจะขยายพื้นที่ที่ได้รับความเสียหายเพิ่มเติมให้ครอบคลุมพื้นที่ที่ได้รับผลกระทบ (มติคณะรัฐมนตรี วันที่ 25 พฤษภาคม 2553)

จากการเยียวยาความเสียหายของมติคณะรัฐมนตรีในรัฐบาลยุคนี้จะพบว่ามีการแบ่งแยกกลุ่มของผู้เสียหายออกเป็นราย ๆ ไป โดยคำนวณความเสียหายที่เกิดขึ้นมาแล้วแยกว่าจะเยียวยาอย่างไร ดังนี้

กลุ่มผู้ประกอบการค้าขายรายย่อยค ณะรัฐมนตรี จ่ายเงินให้เปล่าช่วยเหลือให้เป็นกรณีพิเศษรายละ 50,000 บาท

กลุ่มผู้ใช้แรงงานลูกจ้างในระบบประกันสังคม

- ได้รับการชดเชยตามหลักเกณฑ์ของประกันสังคมไม่เกิน 6 เดือน

- รัฐบาลจะสมทบให้อีก 7,500 บาท/เดือน เป็นเวลา 6 เดือน ระหว่างยังไม่มีงานทำ

ผู้ได้รับบาดเจ็บและตาย

ผู้ตายรัฐบาลให้เงินค่าชดเชยแก่ครอบครัวผู้เสียชีวิต 400,000 บาท กระทรวงสาธารณสุขชดเชยให้ 50,000 บาทผู้บาดเจ็บ ผู้บาดเจ็บ รายละ 6 หมื่นบาท ผู้บาดเจ็บเล็กน้อย รายละ 2 หมื่นบาท ช่วยรายใหญ่ที่ได้รับผลกระทบแม้จะไม่ถูกไฟไหม้

แนวทางช่วยเหลือ

1. รัฐเข้าไปเจราจาเพื่อขอลดภาษีดอกเบี้ยเงินกู้กับธนาคารต่าง ๆ

2. จัดมหกรรมไทยเที่ยวไทย เพื่อดึงตลาดนักท่องเที่ยวไทยให้มาเที่ยวที่ประเทศไทย โดยด่วน เพราะได้รับเสียงร้องเรียนจำนวนมาก คนที่ได้ผลกระทบจาก Curfew (Night entertainment) ซึ่งกระทบต่อเศรษฐกิจทั้งประเทศ

แนวทางแก้ไข

1. ลดค่าธรรมเนียมรายปีของกิจการร้านอาหารตามที่กระทรวงต่าง ๆ เรียกเก็บ

2. สำหรับพื้นที่ ๆ ได้รับผลกระทบโดยตรงอาจสำรวจความเสียหาย ซึ่งจะนำไปสู่มาตรการช่วยเหลืออื่น ๆ เช่น ลดภาษี เป็นต้น

แท็กซี่ได้ผลกระทบจาก Curfew (โดยเฉพาะกะกลางคืนมีรายได้ลดลงและชั่วโมงการทำงานลดลง)

แนวทางแก้ไข

1. รัฐเข้าไปเจรจากับสหกรณ์แท็กซี่เพื่อลดราคาค่าเช่ารถลดครึ่งหนึ่ง

2. จัดหางบประมาณช่วยเหลือ เช่น รายละ 2,000 บาท เหมือนเมื่อครั้งที่รัฐให้เงินช่วยแก่คนที่มีรายได้น้อย

โดยเหตุผลที่รัฐบาลต้องมีการเยียวยาความเสียหายที่เกิดขึ้นมากมายเช่นนี้ก็เพราะ มติพรรคร่วมหนุนรัฐบาลสางปัญหาเยียวยาผู้ได้รับผลกระทบยันนายกฯไม่จำเป็นต้องลาออกชี้มีหน้าที่ทำให้บ้านเมืองสงบสุขโดยพรรคร่วมรัฐบาลสนับสนุน

เสนอให้นายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ นายกรัฐมนตรี เร่งให้การช่วยเหลือผู้ได้รับผลกระทบจากเหตุความไม่สงบภายในประเทศ และเดินหน้าแก้ปัญหาความขัดแย้งตามแผนปรองดอง หรือโรดแมป 5 ข้อ โดยนายวิทยา แก้วภราดัย ประธานคณะกรรมการประสานพรรคร่วมรัฐบาล หรือวิปรัฐบาล แถลงภายหลังการประชุมวิปรัฐบาลเมื่อวันที่ 21 พฤษภาคม ว่า ที่ประชุมได้มีการหารือถึงสถานการณ์การเมืองในปัจจุบัน โดยพรรคร่วมรัฐบาลยืนยันที่จะมือร่วมกันในการสะสางปัญหา ที่ประชุมเห็นคล้องกันว่ารัฐบาลจำเป็นต้องเยียวยาช่วยเหลือผู้ประสบจากการก่อการร้าย การวินาศกรรม การวางเพลิง การปล้นทรัพย์ ทำร้ายร่างกายอย่างทั่วถึง เพื่อให้สามารถช่วยเหลือตัวเองได้รวมถึงคนที่ตกงานรัฐบาลควรชดเชยค่าตอบแทนให้ในระยะเวลาที่พอสมควรส่วนผู้ประกอบการรายเล็กและรายใหญ่ก็ควรได้รับการบรรเทาความเสียหายอย่างเช่นกัน ให้เร่ง

ช่วยเหลือเหยื่อรุนแรง นายเจริญ คันธวงศ์ ส มาชิกสภาผู้แทนราษฎร สัดส่วน พรรคประชาธิปัตย์ กล่าวว่า สิ่งที่รัฐบาลควรทำช่วงนี้ 1. เยียวยาจิตใจคนที่ได้รับผลกระทบ รัฐบาลต้องทำตัวเหมือนทุ่นช่วยชาวบ้านที่ตกน้ำ 2. ช่วยเหลือธุรกิจที่ได้รับความเสียหาย ให้รู้ว่าไม่ได้โดนทอดทิ้งส่วนปัญหาทางการเมือง เช่น จะยุบสภาหรือลาออกหรือไม่ ควรเก็บเอาไว้คุยกันตอนหลัง ตอนนี้ควรจะแก้ปัญหาเฉพาะหน้าไปก่อน

ด้วยเหตุดังกล่าว จึงทำให้รัฐบาลได้รับการสนับสนุนให้มีการเยียวยา รัฐบาลจึงต้องดำเนินการเช่นนี้ต่อไป ก็เพื่อเป็นการสร้างความปรองดองและความสมานฉันท์ตามแผนการดำเนินงานของรัฐบาล ที่ต้องการให้ประชาชนอยู่ร่วมกันอย่างสงบสุข และอีกส่วนหนึ่งอาจเป็นการเสนอหลักการเยียวยาช่วยเหลือดังกล่าว เพื่อไม่ให้รัฐบาลต้องออกจากตำแหน่ง เพราะความเสียหายที่เกิดขึ้นมานี้เป็นความเสียหายที่เกิดขึ้นมาจากการชุมนุมประท้วงของแกนนำ และกลุ่มบุคคล เพื่อกดดันให้รัฐบาลลาออกจากตำแหน่ง

จะเห็นได้ว่าแนวทางในการเยียวยาผู้ที่ได้รับความเสียหายจากการชุมนุมทางการเมืองนั้น ยังไม่มีหลักเกณฑ์แน่นอนในการเยียวยาเกิดขึ้น และรัฐไม่ได้เข้ามามีบทบาทในทุกครั้ง ไม่มีหลักเกณฑ์ที่ลงตัวแน่นอนว่า เมื่อเกิดความเสียหายจากการชุมนุมทางการเมืองขึ้น รัฐจะต้องมีการเยียวยาผู้เสียหายจากการชุมนุมทางการเมือง ตามหลักของกฎหมาย เพราะเหตุที่ว่า กฎหมายของไทยไม่ได้มีการบัญญัติในเรื่องของการเยียวยาไว้ และกระทรวงที่ต้องเข้ามามีบทบาทในการรับผิดชอบ ก็ไม่ได้เข้ามามีส่วนรับผิดชอบดูแลในเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นทุกครั้งไปมีเพียงแนวทางการเยียวยาไปตามมติของคณะรัฐมนตรีในแต่ละยุคสมัยเพียงเท่านั้น ซึ่งสมควรที่จะมีบรรทัดฐานที่แน่นอนหรือหลักกฎหมายรองรับ เพราะปัจจุบันสถานการณ์ทางการเมืองของประเทศไทยก็ยังอยู่ในภาวะแบ่งเป็น 2 ฝัก 2 ฝ่าย อย่างเห็นได้ชัดไม่ว่าจะเป็นพวกกลุ่มแนวร่วมประชาธิปไตยต่อต้านเผด็จการ (นปช.) หรือ เสื้อแดงและกลุ่มแนวร่วมพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย (พธม.) หรือเสื้อเหลือง ดังนั้นถ้ามีการชุมนุมเรียกร้องทางการเมืองเกิดขึ้นอีกจนทำให้มีผู้ที่ได้รับความเสียหายจากการชุมนุมทางการเมือง การเยียวยาจะเป็นเช่นไร เพราะมติของคณะรัฐมนตรี ในยุคสมัยต่างๆ หรือแม้กระทั่งในยุคนี้ (ยุคของรัฐบาลประชาธิปัตย์) นั้น การเยียวยาผู้ที่ได้รับความเสียหายจากการชุมนุมโดยถือเอาแนวทางตามมติของ คณะรัฐมนต รีย่อมมีข้อครหาเกิดขึ้นถึงหลักในการเยียวยาว่า “ใช้บรรทัดฐานหรือใช้หลักอย่างไรในการเยียวยาผู้ที่ได้รับความเสียหายจากการชุมนุม ” ซึ่งอาจจะเกิดข้อโต้แย้งในเรื่องสองมาตรฐานขึ้นเหมือนกับการพิพากษาคดีของศาลในปัจจุบันนี้

ดังที่กล่าวมานี้ ถ้ามีการชุมนุมเรียกร้องทางการเมืองเกิดขึ้นมาอีกจนทำให้รัฐบาลต้องมีการสลายการชุมนุม หรือ การชุมนุมดังกล่าวยุติไปเอง และผลจากการชุมนุมทำให้เกิดความเสียหาย

ขึ้น รัฐบาลจะใช้หลักใดในการเยียวยาผู้ที่ได้รับความเสียหายจากการชุมนุมเพราะจะต้องเกิดปัญหาโต้แย้งในเรื่อง สองมาตรฐานอย่างแน่นอน

ปัญหาการจำแนกป ระเภทของความเสียหายจากการชุมนุมทางการเมือง

การชุมนุมทางการเมืองที่ผ่านมาในทุกครั้งไม่ว่าจะชุมนุมโดยชอบหรือไม่ชอบด้วยกฎหมายหรือไม่นั้นย่อมก่อให้เกิดความเสียหายตามมามากมาย เช่น

1. ความเสียหายต่อร่างกาย
2. ความเสียหายต่อชีวิต
3. ความเสียหายต่อธุรกิจการค้า
4. ความเสียหายต่อชื่อเสียง

ซึ่งเมื่อมีความเสียหายเกิดขึ้นก็ต้องมีการเยียวยาความเสียหายนั้น และจากการเยียวยาความเสียหายจากการชุมนุมทางการเมืองที่ผ่านมาในทุกรัฐบาลจะพบว่าไม่มีการแยกประเภทของการเยียวยาความเสียหายที่เกิดขึ้นมีเพียงแต่การเยียวยาไปตามความเหมาะสมกับความเสียหายที่เกิดขึ้น ซึ่งกรณีดังกล่าวอาจเป็นการไม่ได้รับความเป็นธรรมแก่บุคคลผู้ที่ได้รับความเดือดร้อนเสียหายอย่างแท้จริง เพราะไม่มีหลักเกณฑ์ในเรื่องของการเยียวยาความเสียหาย

ในขณะเดียวกันนั้นไม่มีกฎหมายบัญญัติให้ความคุ้มครองแก่บุคคลผู้ที่ได้รับความเดือดร้อนเสียหายโดยตรงซึ่งความเสียหายดังกล่าวอาจต้องแยกเยียวยาตามกลุ่มบุคคลผู้ที่ได้รับความเสียหายและ

ความเหมาะสมในการเยียวยาในแต่ละละดับ ที่ต้องมีการให้การพิจารณาที่ต่างกัน เพราะกลุ่มบุคคลผู้ได้รับความเสียหายนั้นมีหลายกลุ่ม เช่น

1. กลุ่มผู้เดินขบวน
2. กลุ่มผู้หลบหนีไม่ได้
3. กลุ่มผู้บาดเจ็บ
4. กลุ่มหลบหนี
5. กลุ่มผู้ถูกจับ ถูกกล่าวหา ว่ากระทำความผิดตามพระราชบัญญัติ

โดยอาจนำหลักการเยียวยาความเสียหายในระบบกฎหมายฝรั่งเศสมาเป็นแบบในการเยียวยาความเสียหายที่เกิดขึ้น คือ ระบบการเยียวยาความเสียหายมักเป็นการเยียวยาอย่างใดอย่างหนึ่ง ดังต่อไปนี้

1. การเยียวยาความเสียหายตามความเป็นจริง ซึ่งได้แก่ การทำให้สิ่งที่เสียหายกลับคืนสู่ฐานะเดิมก่อนที่จะได้รับความเสียหาย

2. การเยียวยาโดยใช้ค่าสินไหมทดแทน ซึ่งได้แก่การจ่ายเงินให้แก่ผู้เสียหายตามจำนวนความเสียหายที่ได้รับ

3. การเยียวยาโดยการบังคับ คือ การเยียวยาโดยศาลใช้อำนาจในการสั่งห้ามมิให้ผู้ถูกฟ้องคดีหรือจำเลยกระทำการต่อไปหรือหลีกเลี่ยงการกระทำการซึ่งก่อให้เกิดความเสียหาย

4. การเยียวยาโดยการประกาศ เป็นการเยียวยาที่มีหลายรูปแบบโดยการขอให้ศาลรับรองหรือยืนยันให้สิทธิตามกฎหมาย

ปัญหาการไม่มีองค์กรที่มีบทบาทในรับผิดชอบในการเยียวยาความเสียหายที่เกิดขึ้นจากการชุมนุมทางการเมือง

เมื่อกล่าวถึง เรื่องของการชุมนุมทางการเมืองจะเห็นว่าสาเหตุของการชุมนุมทางการเมืองที่เกิดขึ้นมาในประเทศไทยนั้น เป็นประเด็นปัญหาตั้งแต่ภายหลังการเปลี่ยนแปลงการปกครอง พ.ศ. 2475 เป็นต้นมา ก็เริ่มมีเหตุการณ์ ปัญหาความรุนแรง ความขัดแย้งทางการเมืองเพิ่มมากขึ้น ต่อมาได้มีการเปลี่ยนแปลงการปกครองในรูปแบบต่าง ๆ มีการให้สิทธิแก่ประชาชนมากขึ้นในการใช้สิทธิเสรีภาพในการแสดงออกในด้านต่าง ๆ ทางด้านการเมือง สังคมฯลฯ จนทำให้มีปัญหาตามมาว่า บางครั้งการใช้สิทธิของประชาชนมีแค่ไหนอย่างไร กฎหมายให้สิทธิในการกระทำใดบ้าง ประชาชนอ้างสิทธิตามรัฐธรรมนูญ ในการใช้เสรีภาพในการชุมนุม แต่เมื่อมีการชุมนุมเกิดขึ้นโดยมีแกนนำ และผู้เข้าร่วมในการชุมนุมเข้ามาชุมนุมประท้วง เดินขบวนเรียกร้องโดยกระทำในสถานที่ที่สร้างความกระทบกระเทือนต่อสิทธิของบุคคลอื่น สถานที่สำคัญ เช่น ทำเนียบรัฐบาล รัฐบาล หน่วยงานราชการต่าง ๆ บนถนนสายหลักในเมือง ทางสาธารณะที่ประชาชนใช้เดินทางสัญจร การกระทำเหล่านี้อาจเป็นการกระทบกระทั่งต่อสิทธิเสรีภาพของบุคคลอื่น ทำให้เขามีความเป็นอยู่ไม่ปกติสุข การประกอบอาชีพการงาน การกระทำนี้ถือว่าเป็นการละเมิดต่อเสรีภาพของบุคคล เป็นเหตุให้มีความวุ่นวาย เดือดร้อน เกิดขึ้น เมื่อมีเหตุการณ์การเหล่านี้ขึ้นมา รัฐก็มีอำนาจหน้าที่ในการที่จะเข้าไป ดำเนินการกับกลุ่มบุคคลเหล่านั้นได้ ตามกฎหมายที่ได้ให้สิทธิเอาไว้ เท่าที่มี การกระทำดังกล่าวจึงทำให้มีผลตามมา คือ มีความเสียหายเกิดขึ้น ต่อชีวิต ร่างกาย การบาดเจ็บล้มตาย ผู้ใกล้เคียงได้รับความเสียหาย ทรัพย์สินถูกทำลายมากมาย เกิดความเสียหายทั้งต่อตัวเจ้าหน้าที่เองในการสลายการชุมนุม และประชาชนและประเทศชาติบ้านเมือง เช่น จากเหตุการณ์การชุมนุมทางการณ์เมืองที่ผ่านมา ในปี 53 ที่ชี้ให้เห็นชัดเจนว่า เมื่อมีความเสียหายเกิดขึ้นมาแล้ว ไม่มีหน่วยงานใดเข้ามาดูแลรับผิดชอบความเสียหายที่เกิดขึ้น ซึ่งต่างจากเหตุการณ์ในครั้งอดีตที่ผ่านมา จะพบว่ามีหน่วยงานต่าง ๆ หลายหน่วยงานที่เข้ามาดูแลรับผิดชอบความเสียหายที่เกิดขึ้น เช่น กระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ กระทรวงศึกษาธิการ ฯลฯ

ในปัจจุบันมีเพียงแต่รัฐบาลเท่านั้นที่คอยเข้ามาดูแลและเยียวยาความเสียหายที่เกิดขึ้น จึงเป็นปัญหาว่า หน่วยงานที่เคยเข้ามารับผิดชอบเหล่านี้หายไปไหนทำไมไม่เข้ามารับผิดชอบ ซึ่งใครจะเป็นผู้ที่เข้ามารับผิดชอบกับความเสียหายที่เกิดขึ้นมาในครั้งนี้

จึงเป็นเหตุให้ ต้องมีหน่วยงานที่เข้ามาทำการรับผิดชอบดูแลความเสียหายที่เกิดขึ้นเหล่านี้ โดยอาจจะเป็นรัฐบาลที่หรือกระทรวงต่าง ๆ ที่มีส่วนเกี่ยวข้องจะต้องเข้ามามีบทบาทในการรับผิดชอบดูแลกับปัญหาทั้งหมด ซึ่งปัญหาที่เกิดขึ้นมาเหล่านี้ หรือรัฐอาจจะต้องเป็นผู้ที่รับผิดชอบในการเยียวยาความเสียหายดังกล่าวก็ได้ เพราะรัฐนั้นเป็นหน่วยงานที่ต้องคอยปกครองดูแลประเทศและรัฐยังเกิดมาจากประชาชนอีกด้วย กล่าวคือ เกิดจากการไว้วางใจของประชาชนในการเลือกให้รัฐเข้ามาดูแลและคอยบริหารประเทศให้อยู่อย่างสงบสุข เมื่อมีการเกิดความเดือดร้อนเสียหายแก่ประเทศชาติบ้านเมือง รัฐก็ต้องออกมาแสดงการรับผิดชอบดังกล่าวเพื่อที่จะให้ประชาชนให้ความเชื่อใจ และไว้ใจในการปกป้องดูแลประเทศชาติบ้านเมืองต่อไปโดยรัฐอาจจะใช้ทฤษฎี ที่ว่าพ่อปกครองลูกในสมัยก่อนได้ สามารถนำมาปรับใช้และเป็นแบบในการปกครองประเทศให้อยู่กันอย่างสงบและสันติมากขึ้นก็ได้โดยการให้ความใกล้ชิดดูแลประชาชนมากขึ้น ประชาชนจึงจะยอมรับ

ดังนั้น สามารถวิเคราะห์ได้ว่า รัฐอาจต้องเข้ามามีบทบาทในการช่วยเหลือเยียวยาแก่ประชาชนผู้ที่ได้รับความเดือดร้อนเสียหายจากการชุมนุมทางการเมืองที่เกิดขึ้นได้ เพื่อให้เหตุการณ์ปัญหาความวุ่นวายต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นมามีองค์กรและหน่วยงานที่มั่นคงในการที่จะเข้ามาดูแลช่วยเหลือประชาชนในทุกครั้งที่เกิดการชุมนุมขึ้น โดยการรับผิดชอบเยียวยาความเสียหายดังกล่าวนั้น ทางรัฐบาลก็ต้องสร้างมาตรฐานที่เป็นกฎหมายออกมาว่าจะเยียวยาความเสียหายแก่ประชาชนและสังคมนั้น มีหลักเกณฑ์ในการที่จะเยียวยาความเสียหายดังกล่าว โดยอาจจะคำนวณจากหลักในเรื่องของค่าสินไหมทดแทนจากการทำละเมิดว่ารัฐมีความเหมาะสมที่จะเยียวยาประชาชน แค่ไหนอย่างไร อะไรบ้าง เพื่อที่จะให้ความเป็นธรรมที่ชัดเจนแก่ประชาชนมากที่สุด